

Sygn. akt I ACz 2112/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Kowacz - Braun

SSA Marek Boniecki

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Polskiej Akademii (...) w K.

przy uczestnictwie Miasta S. W.

o nadanie klauzuli wykonalności w związku z przejściem obowiązku na inną osobę

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 5 czerwca 2014 roku, sygn. akt I Co 242/14

postanawia:

1. **oddalić zażalenie.**

2. **zasadzić od dłużnika Miasta S. W. na rzecz dłużnika Polskiej Akademii (...) w K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

Sygn. akt I ACz 2112/14

UZASADNIENIE

Wierzyciel Polska Akademia (...) w K. domagała się nadania w trybie art. 788 k.p.c. klauzuli wykonalności wyrokowi Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 kwietnia 2005 r., sygn. akt I C 1793/04 – w zakresie punktu II. i III., a także wyrokowi Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 grudnia 2005 r., sygn. akt I ACa 1423/05 z zaznaczeniem, że wynikające z powyższego tytułu obowiązki pierwotnego dłużnika Gminy (...) przeszły na Miasto S. W..

Zaskarżonym postanowieniem Sad Okręgowy nadał klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu - prawomocnemu wyrokowi Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 kwietnia 2005 r., sygn. akt I C 1793/04, w zakresie punktu II. i III. – przeciwko Miastu S. W., na które przeszły obowiązki dłużnika Gminy (...), stwierdzone tym wyrokiem (punkt I), oddalił wnioski wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności w pozostałym zakresie (punkt II), orzekł o kosztach postępowania klauzulowego (punkt III).

W uzasadnieniu wskazano, że przepis art. 788 § 1 k.p.c. ma zastosowanie w przypadku sukcesji uniwersalnej wówczas, gdy zmiany organizacyjno-prawne pociągną za sobą utratę osobowości prawnej przez dotychczasowy podmiot, a przepisy prawa przewidują w związku z tym przejście uprawnienia lub obowiązku stwierdzonego w tytule egzekucyjnym na inną jednostkę. W tym kontekście wskazał, że w trakcie trwania procesu z powództwa Polskiej

Akademii (...)w K. przeciwko Gminie Centrum (...) weszła w życie ustawa z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego. Mocą art. 14 i 15 tej ustawy zniesiono m.in. gminy (...) – w tym Gminę (...), które od tego czasu stały się dzielnicami Miasta S. W.. Z kolei wedle art. 50 ust. 5 tej ustawy, zobowiązania i wierzytelności podmiotów, które weszły w skład (...) z dniem wejścia w życie ustawy stają się zobowiązaniami i wierzytelnościami Miasta S. W.. Skoro zatem Miasto S. W. jest ustawowym następcą prawnym Gminy (...) tj. pierwotnego dłużnika wskazanego w tytule egzekucyjnym, to na Miasto S. W. przeszedł ex lege obowiązek zapłaty zasądzonych w punkcie II i III prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 kwietnia 2005 r. kwot, które dotychczas nie zostały przez dłużnika zapłacone. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 770 k.p.c.

W złożonym zażaleniu dłużnik Miasto S. W., wniósł o uchylenie punktu I zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu podniósł, że wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2005 r. sygn. akt I C 1793/04 zasądzono kwotę pieniężną od Gminy (...), pomimo tego, że wówczas podmiot ten nie istniał od dwóch lat. Wskazał, że obowiązek dokonania odpowiednich przekształceń podmiotowych obciążał Polską Akademię (...)już w toku procesu. Podał, że kwota główna zasądzonego roszczenia została już uregulowana, dlatego też nadanie klauzuli wykonalności umożliwiałoby wszczęcie postępowania egzekucyjnego o zapłatę świadczeń spełnionych bądź przedawnionych.

Wierzyciel w odpowiedzi na zażalenie wniósł o odrzucenie zażalenia a w każdym razie o jego oddalenie i zasądzenie od dłużnika na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu wskazał, że zażalenie powinno być odrzucone, gdyż nie spełnia wymogów formalnych z art. 368 § 1 pkt 2 w zw. z art. 361 i 391 § 1 k.p.c. tj. nie zawiera żadnego zarzutu a jedynie wnioski o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Wskazał na niekonsekwencję dłużnika, który z jednej strony podnosi, że nie jest dłużnikiem Polskiej Akademii (...)z drugiej strony zaś przyznaje, że częściowo spełnił obowiązek świadczenia wynikający z przedmiotowego tytułu egzekucyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny odniesie się do zawartego w odpowiedzi na zażalenie wniosku o odrzucenie zażalenia z powodu niezawarcia w nim żadnego zarzutu wobec skarżonego postanowienia. Zgodnie z art. 394 § 3 k.p.c. zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać wskazanie zaskarżonego postanowienia i wnioski o jego zmianę lub uchylenie, jak również zwięzłe uzasadnienie zażalenia ze wskazaniem w miarę potrzeby nowych faktów i dowodów. Oznacza to, że do wymogów formalnych zażalenia nie znajduje zastosowania art. 368 k.p.c., który w § 1 pkt 2 przewiduje wymóg zwięzłego przedstawienia zarzutów. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2005 r., III CZ 86/05, LEX nr 186743). W orzecznictwie podkreśla się również, że wymaganie zwięzłego uzasadnienia zażalenia stanowi korelat wymagania zwięzłego przedstawienia w apelacji zarzutów i ich uzasadnienia (art. 368 § 1 pkt 2 i 3) (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2006 r., I PZ 6/06, OSNP 2007/11-12/162). Zatem skoro norma wyprowadzona z treści art. 368 § 1 pkt 2 w zw. z art. 361 i 391 § 1 k.p.c. nie dotyczy zażalenia, to wbrew argumentacji podniesionej w odpowiedzi na zażalenie, nie ma podstaw do odrzucenia zażalenia dłużnika z powodu braku przedstawienia w nim zarzutów. Zażalenie, choć nie zawiera sprecyzowanych zarzutów, czyni zadość wszystkim wymaganiom przewidzianym dla tego pisma procesowego określonym w art. 394 § 3 k.p.c. i z tego względu zasługuje na merytoryczne rozpoznanie.

Zażalenie jest jednak niezasadne, w związku z czym podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 788 § 1 k.p.c. jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Powołany przepis odnosi się do wszelkich wypadków następstwa prawnego pod tytułem ogólnym (sukcesji uniwersalnej), jak i pod tytułem szczególnym (sukcesji singularnej), zarówno po stronie wierzyciela, jak i dłużnika, zależnych bądź niezależnych od woli stron.

Podniesione przez skarżącego argumenty dotyczące częściowego spełnienia świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym nie są trafne i nie mogą stanowić podstawy do uchylenia zaskarżonego postanowienia. Skarżący zarzucając niezasadne nadanie klauzuli wykonalności przez Sąd Okręgowy podniósł zarzut częściowego wygaśnięcia roszczenia objętego wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2005 r. Wskazał, że nadanie klauzuli wykonalności umożliwiłoby wszczęcie postępowania egzekucyjnego o zapłatę świadczeń spełnionych bądź przedawnionych.

Kontrola Sądu w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności w trybie art. 788 par 1 k.p.c. ma charakter wyłącznie formalny, sprowadzając się do badania zarzutów naruszeń procesowych o nadaniu klauzuli wykonalności. W postępowaniu tym Sąd bada jedynie, czy zostały spełnione przesłanki określone w art. 788 § 1 k.p.c. tj. czy zostało przejście uprawnienia (obowiązku) nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed jego wydaniem, oraz czy przejście to wykazane zostało przez wierzyciela dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 września 2012 r., I ACz 1207/12, publ. LEX nr 1216295). Sąd w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności nie bada zarzutów merytorycznych przeciwko istnieniu, zasadności i rozmiarowi świadczenia określonego w tytule egzekucyjnym. W zażaleniu na nadanie klauzuli wykonalności mogą być podniesione wyłącznie zarzuty formalne wskazujące na uchybienia przez sąd przepisom procesowym o nadaniu klauzuli wykonalności. Zatem nie przesądzając o zasadności tych zarzutów, należy wskazać, że mogą one zostać podniesione przez skarżącego w przypadku skorzystania przez niego z innych środków prawnych zmierzających do ochrony jego praw. W szczególności spełnienie świadczenia po powstaniu tytułu egzekucyjnego jest równoznaczne z wygaśnięciem zobowiązania w rozumieniu przepisu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Również kwestie związane zarzutem przedawnienia może zostać podniesiony powództwie przeciwegzekucyjnym przeciwko tytułowi wykonawczemu, którym dysponuje wierzyciel.

W okolicznościach sprawy uznać należy, że Sąd Okręgowy prawidłowo uwzględnił wniosek wierzyciela. Artykuł 788 § 1 znajduje zastosowanie również wtedy, gdy sukcesja prawna pod wystąpiła w toku procesu, przed wydaniem tytułu egzekucyjnego. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W toku sprawy I C 1793/04 jeszcze przed wydaniem tytułu egzekucyjnego weszła w życie ustawa z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego W. (Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 361 ze zm.). Na podstawie art. 14 i 15 tej ustawy zniesiona została podmiotowość prawna pozwanej w sprawie Gminy (...), a gmina ta, tak jak pozostałe gminy (...) stały się dzielnicami Miasta S. W.. Z art. 20 ust. 5 tej ustawy wynika, że zobowiązania i wierzytelności podmiotów, które weszły w skład miasta stołecznego W. z dniem wejścia w życie ustawy stają się zobowiązaniami i wierzytelnościami miasta stołecznego W.. Z powyższego wynika, że w toku procesu, przed wydaniem tytułu egzekucyjnego nastąpiła sukcesja prawna ex lege zobowiązań i wierzytelności pozwanej w sprawie Gminy (...) na rzecz miasta stołecznego W.. Okoliczność ta wynika wprost z przepisów ustawy, co jest równoznaczne z wykazaniem przejścia o którym mowa w art. 788 par 1 k.p.c. dokumentem urzędowym.

Podsumowując, zostały spełnione przesłanki, przewidziane w art. 788 § 1 k.p.c., warunkujące nadanie klauzuli wykonalności na rzecz wierzyciela.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny w punkcie I sentencji oddalił zażalenie na podstawie o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w punkcie 2 sentencji na podstawie art. 770 k.p.c. oraz art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt 13 i § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.